

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

En bod, samt en stuga, kök, kammarer, och brygghus, item wind och wedrum, jämte källare, belägne på Kongsgatan midt emot Hötorren Melberg, är lediga at mot hyra tilträda.

På Gräfsnäs sfer auction den 28 dennes kl. 10 f. m. på silfwer, ten, koppar, lin-kläder, och allehandla lössbron, hvarom mera näste Lördag.

En skepsbåt åstundas til et fartvæ af 90 luster: Herr Bellenden yttrar sig närmare.

Lottedilar til tredje dragningen af Stockholms Låns lotteri, finnas ånnu til köps, hos Herr Landt-Råntemästaren Scharp: priset är 4 Dals S:mt, och sfer dragningen den 30 dennes.

Et litet silfwer-söder til allehandla smäjaket, samt en swamp- och skildpadde-dosa, tillika med en half aln fidentyg, är nyligen bortstutna: rätte ågaren, som jag känner, hedrat underrätselsen om den orätte.

En resande åstundar fälkap til Stockholms och vil delta i skjuts och wagn. Underrätselsen ökes mundteligen.

De som hafwa några böcker til låns af framledne Magister Berger, täckas skyudsamlingen återlefvenera dem.

En postwagn, med stål-axlar och godt järns beslag, är til salu hos Skräddaren Lundgren på Magasins-gatan.

En ekestol är nyligen utburen på gatan til en sladder-piga, som wandrat af med lännet, hysilhet efterlyses.

Götheborgska Recd=bladet.

Lördagen, den 19 Maji, 1764.

Slutelig Fortsättning af Svar på Brefvet N:o 18.

Jag städnade wid en Latinse höfighet, eller hu-ru? rörande sin hörsel. Stor sak om et Po-etiſt bra mer eller mindre; men min Herre tror, at Harmonien är en ringa ting, och fordrar min-dre granlagenhet, än tankarne. Hwad hörer jag? Och hwad sen, om så wore? När me-ninggen är likväl ofskadd uti min ändring, och ordofallet därjämte huspet. Bägge måste ju värdas. Ingen förpligtar min Herre, att skrif-va versar; men så snart en af os befattar sig därmed, måtte prosodiske lagar värdas efter yt-tersta stränghet. Ty det heter, lagar som la-gar; och här gäller ingen ursäkt: ingen nåd för Poeter. Jämför yngre Racine uti sina Re-flexions sur la Poësie s. 160, samt Horatius uti des Arte Poët. v. 372.

Jag skyndar til andra strophen. Min Herre kan ej heller där lempa sin käre Phönix, ehuru jag

¶ X O X ¶
jag ropar med Boileaux uti första sängen af
skaldekonsten, v. 59.

Fuyez de ces Auteurs l' abundance sterile.

Hvad förbätringen i denna strofhe angår; så war hon ej onödig: ty hon leder sit ursprung ur samma nødvändighet, som den förra rättefæsen; nämligen ur fel i ordawigten. Ty är utan all twiswel längt: En ny, är Jambus, och blir aldrig Trochäus. Enstafwingar, som utgöra betydande biord, ärö wisserligen lange: se min Disputation de Genio Linguae Svecanæ, Pars III, mot slutet. Dåremot ärö de flesta Monosyllaber än korta, än långa, som nu, men, då, med flera mindre eftertryckeliga Adverbier. Jag war då troungen, af wörd nad för läkra öron, att bätre stämma Claveret. Hade jag i hastighet funnet et annat hjud, än Swensker; skulle nyare Swenskan ej lidet. Jag funde satt i ställe för.

En ny Phönix åter opp;
utan mycket bråk, om jag gifvet mig råderum!

Samme Swenske Phönix opp;

och på den håndelsen begådt et fel mindre: ty jag begriper, at opp är ej heller någon Swenska; fast altför månge skrifwa så; nämligen från min Herre til och med en Dalin kan hånda, som talte doch intet sjelfswäld; utan mönstrade ur

alla både tilsatser och föräldrade talesätt, och flera drifigheter, hvilka räknades fördom Virgilier och gamle Skalder mindre til blygd, än heder. Dalin, säger jag, försinadde sådane gamla rättigheter. Men hvad Swensker anger; så är det gammal ren Swenska, fast ändelsen blifvet i sednare tider urmodig. Det är onödig, at genom likhet i andra biord, eller myndigare bruk, föräfta en föraffsedad staswelse: ty hwarken Bibel, eller Lagbok, hwarken Cateches, eller Psalmbok, går up emot runet i Husvudstaden, som tilvällar sig enwälde i Swenskan. Annars åberopade jag mig sanner ur Catechesen; rikter ur Biblen och Psalmboken; räiter ur Lagboken; at förtiga seyhundrade esterdomen. Se Professor Hof om Swenska skrissättet s. 188. Icke heller får jag wädja från Stockholmska til Götheborgska talarten, fast ingendera har stort at tilwita den andra. Wäre Poeter hafwa doch förbehållet sig denna tilsatsen, utan at dåtil föranlättas af versificationen. Läs Götheborgska Weekobladet N:o 17, s. 131, r. 9. Författaren kunde satt utan svårighet:

Och sjelfwe döden tyks er fly;
walde likwäl, med båsta poetiska samweke,
den öfverklagade tilsatsen.

Hvad meningen angår i sista strophen, så blef den utan twiswel orubbad. I bågge urlätelserna spår man of en ny Phönix: icke följer

dåraf, at von Dalin waret den förste; men även en af de store och fälsynte män, som näp ligen se sine Åkar på hela hundratalet. Efter sladde-låran tråder alltid en ny Phöniq i den aslednes ställe: således har verlden wisserligen vänt ingen, eller flere, til dato. Samt at uti rubriken helsade jag vår Dalin för Skaldefar, det är Stamfar för Skalder i Poesiens uplystare tidehvarf. Icke bestrider jag därmed en Spiegel, en Rudeen och flere, sit tilständiga rum. Men hwar före tillades biordet Swensk, eller Swensker? Jo, för at skilja min Herres Phöniq ifrån en Columbus, en Hermelin och Lägerlöf, eller være Latiniske Phönicer.

Saledes har jag förmödeligen redt ut harswan, och löft up alle knutar i min Herres twifwelsmål: tackar på löpet för des både critissa och poetiska besök; men huru skal jag wedergåla så mycken artighet? Til all olycka känner jag ej min Herre under annat namn, än Poet och Håklare; titlar, som jag hwarken fördragtar, eller wördar öfvermidattan. Ware, huru det wil: så iror jag, at min Herre äger förtjensf in- och utom Parnassen; och det är alltid en, at bidraga til store mäns åminnelse. Får jag of lägga til den wakra egenfapen, at tala gensägelse; en egenfap, som wärt inskränkta wäsende fordrar; hon må sedan komma under namn af billighet eller ådelmod: så wädjar jag til alla hågge, så wida jag särat min Herres egenkärlek. Tånk efter, om jag hade samma privilegium,

at tråda på den critiske stådeplatsen, likasom på en Maskerad, okänd och namnlös! Jag skulle då roa mig åt mit eget nederlag, och tacka för en lärdom, som kostat ingen styfwer, utom papper och Post-peppningar.

Jag har än et ord osagt, innan jag lägger ihop brevet. Min Herre märkte väl hells, at jag lät des versar härrom dagen gå genom den gröfste sigten. Huru kunde jag låta det ordet Mins aslöpa utan flander? Det borde stått, efter Grammaticaliske lagar:

Minnens, at ur eder fann ic.

Jag borde ock frågat, med hvad bruk eller missbruk min Herre säger, at Nil-strömen bret fram offerqwistar? Underligt, at jag talte denne Phöniq, och des tunga flygt, i Swenska Climatet.* Låsfaren döme til slut, om icke min Herres stropher, dessa fel vagtade, fådt en ny styrka, och större klarhet, genom min förmåtna rättelse. Härmed förbliswer oafsluteligen

Min Herres

Ödmjuke tjenare,
Joh. Rosen.

* Jag kostar på hellerde raden i första strophen, eller Phöniq i genitivo: hwarken hvälket, eller staden, fördrager sådan bögelse.

Hvad mytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Götheborgska Wexel-priset.

Onsdagen, den 16 Maji,

Amsterdam	-	78	-	-	M:t K:ml:
Hamburg	-	82½	-	-	M:t K:ml:

Inkomne åro Skepparne Muffenden Auld ifrån Lissabon och Belfast med salt och smör, Wigbolt Willem's ifrån Amsterdam med tunne-band och packhus-gods, John Finch ifrån Dublin med fläst, David Erskine ifrån Alsborg med barlast, Elas de Ruyter ifrån Amsterdam med flinkert och tunne-band, Jacob Heidman ifrån Hamburg med packhus-gods och tunne-band, Robert Lumley ifrån London med barlast, Jan Hindrichse ifrån Amsterdam med tunne-band, Pieter Richard Paulsen ifrån dito med dito, Robert Corvie ifrån Allorow med fyrkol, James Syme ifrån Lieh med barlast, Elas Harmens ifrån Amsterdam med tunneband, Robert Stewart ifrån Aberdeen med barlast och tobaks-blader, item Cornelius Helsing ifrån Dublin med smör och fläst.

U:

Utgångne åro Skepparne Geo. Oldman til Wells med järn och bräder, William Mills och William Dick til Lissabon med Ostindifft gods, Alexander Berg til Hamburg med järn, Joh. Chr. Schulz til Hamburg, och Mussen-den Auld til Barbadoes med sill, Joch. Jankes til Hull, David Erskine, James Syme, Robert Stewart och Robert Cowie til Scotland, Peter Thlang och Erik P. Gundberg til Frankrike med järn och bräder.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen åro ifrån den 9 til den 17 dennes födde 4 Gosse- och 5 Flickobarn: Wigde Tråhandlaren, Lars Flinckenström, och Jungfru, Brita Maria Schröder, Brandtwakts-karlen, Lars Ekelund, och Pigan, Gunnila Gregersdotter, Herr Carl Magnus Hagman, och Enkan, Elin Hollbeck: Döde Stads-Båtsmannen, Joh. Gustaf Berg, af feber, Ostindifft Qvartermästaren, Magnus Danjes Hustru, Annika Andersdotter, af tående sjukdom, Enkan, Margar. Andersdotter, af ålderdom, ExtraNotarien, Weddich Schulzberg, af lungstöt, Fältfårs-Gefällen, Lars Apelberg, af hals-sjuka, Enkan, Anna Elisab. Paulin, 83 år gamal, af ålderdom, och 2 barn, af okänd barna-sjuka.

Kundgdresser.

Den 26 Junii kommer Bruns-curen vid Halmstad at taga sin början, och fortsättes uti
Julij

Juli och Augusti månader; fördensful lemnas til underrättelse, at de, som tänka i år myta den samma, tunna uti Halmstad erhålla beqvämliga rum, spisning, m. m. då sådant någon tid förut betingas.

Den 24 dennes kommer på Stadens Auctions-kamare at försäljas et parti Franst salts på nederlag, hvaraf prsf vid auctionen uppmisas.

Uti Kongåls kommer den 22 dennes kl. 9f. m. at försäljas Skomakaren Hedmans hus, väster i Staden beläget, med en därtill hörande väl planterad trädgård.

Ammenås, et helt Hemman, osfritt Frässes beläget uti Bohus-Län och Fräkne Hårad, vid saltjön och tätt utmed sjövägen åt Uddewallor i nägden af landswägen, är falt: om priset yttar sig Controleuren, Herr Abr. Almgren.

Mercure Historique et Politique kan nu läsas på Gymnasii Bibliotheket: flera lärda dagböcker wántas.

På Gräfsnås säljes den 28 dennes, utom annat, ur, birauer, skåp, stolar, porstlin, glas, heltäkta wagnar, slådar och kreatyr.

En person, som räknar och skrifver, förför Tyska och Danska språken, samt at berida och tilfsöra hästar, ja, kan brukas til Gårdsfogde, eller Kammar-tjenare, &stundar Condition i Staden eller på landet.

En tomt är til salu på Qvarnebergs-gatan: Underrättelse färs hos Pottemakaren Benché/ uppå Kyrko-gatan vid wallen,

N:o 21.

Göteborgska Becko=bladet.

Vördagen, den 26 Maii, 1764.

Tankar om våra Kyrko-Psalmer.*

Efter det begrep, jag äger om psalmer, är icke nog, at meningen är renlärig; hon bör dock vara Poetist. Huru blir hon det? Poesien har i Sverige legat under ånda til dessa sista 80 åren. Man ser altså uti de äldre psalmerna mycken förfelighet. Våre förfäder trodde, at rim och Poesi woro nästan alt el. Man ser af de gamle psalmerna, som Olof och Laur. Petri, Paul. Gothus, Clemming och sicere gjort, at de waret af samma mening: åtminstone åga deras psalmer mindre behagelighet, än ett matt obundet tal. Psalmer böra likväl under lös- och behageliga talesätt, innehålla beweckande och ömne tankar. De böra icke vara så matta, at läsaren ledsnar, utan twårtom förndja honom mer än annat, ehuru behageligt obundet tal. In- fas-

X

* Dessa åro inlempade; hvad sem anmärkes, är mit eget.